

**Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.**
Velja za celo leto..... \$5.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto.... 6.00
Za inozemstvo celo leto... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 25 — ŠTEV. 25.

NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 30, 1920. — PETEK, 30. JANUARJA, 1920.

VOLUME XXVIII — LETNIK XXVIII

WILSON — EDINO UPANJE JUGOSLOVANOV. DEMONSTRACIJE V LJUBLJANI IN ZAGREBU

JUGOSLOVANI SO ŠELE TEDAJ ZAVRNILI ZAVEZNIŠKI ULTIMATUM, KO SO IZPREVIDELI, DA WILSON NI IZPREMELI SVOJEGA STALIŠČA. — PREDNO BODO IZPREGOVORILI ZAVEZNIKI ZADNJO BESEDO, SE LAHKO ŠE MARSIKAJ IZPREMELI. — OBJAVA ODGOVORA NA ULTIMATUM.

Washington, D. C. 29. januarja. — Dr. Slavko Grujić, jugoslovanski poslanik v Združenih državah je bil danes v državnem departamentu kjer je vprašan, če je vlada Združenih držav kaj izpremenila svoje stališče glede jadranske uravnave, predno je jugoslovanska vlada odgovorila na angleško-francoski ultimatum.

Povedali so mu, da je stališče vlade tako kot je bilo ves čas. Izvedelo se je tudi, da predsednik Wilson še vedno vstraja na svoji črti.

(Kotaki so še večkrat slišali o takozvani Wilsonovi črti in vsled tega se nam zdi primerno izpregovoriti o tem par besed.

Kje teče ta črta? V svojem javnem pismu z dne 23. aprila 1919 je Wilson odbil laško zahtevo po Dalmaciji in Beki, kar je izzvalo med Italijani na konferenci veliko razburjenje in je laška delegacija na naglo zapustila Pariz. V istem pismu je prisodil Trst in Pulj Italijanom z vsem ozemljem, ki visi proti Italiji. "Italija je dosegla veliko barijero, ki tvori njeno naravno obrambno črto". V javnost natančen opis njegove meje ni prišel, označimo jo pa lahko tako-le: Peč na Karavankah, Mangart, Triglav, Bogatin, Črna prst, Porezen, Kojca nad Hudo Južno, točka blizu izliva Bače v Idrijco, Skopce nad Tribušo, Goljaki v Trnovskem gozdu, razvodje preko Hrušice na Nanos, Vremščica, od tu na jug in preko Čičarije (Glavičarka, Žabnik, Planik) do Učke; nato objame ves sodni okraj Labin, tako da pride meja do morja ob Raši.

Pozneje se je pojavila misel, da bi se jugoslovanski in Wilsonov konflikt z lahi glede Reke rešil na ta način, da ne bi Reka pripadala nobeni izmed interesiranih strank, temveč naj bi tvorila svojo državo, ki bi se eventualno čez gotovo dobo izrekla z ljudskim glasovanjem, kam hoče sama. Ozemlje te države je v raznih predlogih različno. Na zapadu bi mejila na Wilsonovo črto, na severu bi prišel Št. Peter na Krasu gotovo v to državo, na vzhodu pa Sniak, pod drugih predlogih tudi ne. Na zapadu je tudi varijanta, ki predlaga, da pride v to državo še ves pasinaki in južni del buzetakega sodnega okraja. Kompromisni predlog Tardieu-House zopet vleče laško-kvarnersko mejo med Lovrano in Opatijo, dočim se v ostalem drži popolnoma Wilsonove črte.

Nasteti bi se dalo dosti načrtov in detajlov, vendar je najbolj značilno to, da se o teh stvareh razpravlja in delajo koncesije na naš račun in brez naše vednosti. Vršilo se bo tudi tako dolgo, dokler ne dokažemo z urejeno državo svoje moči. Op. ur.)

Evropsko časopisje poroča, da je ameriška vlada indirektno preprečila jadransko uravnavo.

Jugoslovanska vlada se je zanašala na moralno pomoč Amerike ter je vsled tega zavrnila angleški in francoski predlog, s katerim se Italija popolnoma strinja.

Zavezniki so sicer pretili, da bo v slučaju zavrnitve ultimata Londonska pogodba nasilno uveljavljena. To se pa najbrže ne bo zgodilo, in Jugoslavija bo imela še dosti prilike, da bo izpregovorila zadnjo besedo.

Pariz, Francija, 29. januarja. — Danes je bil objavljen jugoslovanski odgovor na zavezniški ultimatum glede jadranskega vprašanja.

Jugoslovani so odgovorili, da nočejo sprejeti kompromisa kot ga predlagajo Italijani, prosijo pa za dovoljenje, če smejo predlagati zaveznikom, kako bi se dalo po njihovem mnenju to vprašanje najlažje rešiti.

Neka točka v odgovoru se glasi: — Jugoslovanska vlada ne more sprejeti predlaganega načrta, upa pa, da ji bodo zavezniški dovolili postaviti nadaljni predlog glede uravnave te koščljive točke.

Kar zahtevajo zavezniški ni v skladu z določbami mirovne konference ter je v nasprotju s principi samoodločevanja ter v nasprotju z zemljepisnimi in gospodarskimi razmerami.

Po našem mnenju bi bilo najboljšje, da se vrši po zasedenih krajih ljudsko glasovanje, kajti edino na ta način zamore priti volja naroda resnično do veljave.

Rim, Italija, 29. januarja. — Iz Trsta poročajo, da so se vršile po Belgradu, Ljubljani in Zagrebu velike demonstracije.

Ljudje so korakali po ulicah ter odločno zahtevali, da mora vlada zavrniti zavezniški ultimatum.

JEKLLARSKIM DELAVCEM JE KOMPANIJA ZVIŠALA PLAČO ZA DESET Odstotkov

Včeraj je izjavila United States Steel Corporation, da bo povišala vsem svojim uslužbenecem plačo za deset procentov. Odredba bo stopila v veljavo dne 1. februarja. Povišano plačo bo dobilo približno 250,000 delavcev. Kompanija bo imela na leto od štirideset do petdeset milijonov dolarjev več stroškov. Tozadevno naznanilo je podal včeraj sodnik E. H. Gary, predsednik direktorija. Zadnjič je povišala jeklarska korporacija svojim uslužbenecem plače meseca oktobra leta 1918. To se je zgodilo tedaj, ko je bil uveljavljen osemurni delavnik. V zadnjih štirih letih je to že deveto povišanje. Povprečen jeklarski delavec je zaslužil dosedaj \$6.23 na dan, po 1. januarju se bo za zaslužek zvišal na \$6.85.

Frihodnji mesec bodo zborovale v Čikagi zastopnice več kot dva milijona ameriških žensk, ki so se leta in leta borile za žensko volilno pravico. Pri tej priliki nameravajo organizirati narodno ligo ženskih volilk.

KONEC MORILCA GORDON HAMBY-JA

Hamy pravi, da noče izvršiti samomora, ker je bil warden jetnišnice zelo dober z njim.

Ker je bil warden Lawes zelo dober dečko napram njemu, je Gordon Fawcett Hamby sklenil, da ne bo izvršil danes samomora, na predvečer eksekucije radi umora dveh bančnih uradnikov v East Brooklyn Savings Bank.

Tozadevno izjavo je podal Hamby majorju Lawes, ki bo nadzoroval njegovo usmrčenje. Hamby je rekel, da je imel natančno izdelan načrt, kako bo osleparil postavu s samomorom, da pa je komično sklenil, da ne bo spraval wardena v zadrženo s takim svojim dejanjem. Kakšen načrt je zasnoval, tega ni hotel povedati. Stražniki v smrtni hiši pravijo, da ne more po njih mnenju storiti nič drugega kot vreči se navpik s postelje na tla ali pa se zaletavati z glavo v zid ali železne droge, a na ta način bi se ne mogel gosti poškodovati.

V nekem poročilu iz Sing Singa se glasi, da je Nellie Bly, pisateljica, odpotoval danes v Albany, da naprosi governerja za preloženje izvršitve smrtne obsodbe. Glasi se, da ji je Hamby pozitivno povedal, da ni bil navzoč pri roparskem napadu na brooklynško banko.

Neko pozneje poročilo pravi: G. F. Hamby je umrl včeraj zvečer ob četrta na dvanajst v električnem stolu v Sing Singu. Pred svojo smrtjo je rekel, da se ne piše Hamby, pač pa J. B. Allen.

Ko je stopil v smrtno celico, je kadil cigareto. Predno je sedel na stol, je rekel: — Warden, ali smem izpregovoriti par besed? Warden je prikimal, nakar je izjavil: — Warden, zahvaljujem se vam za izvanredno prijaznost, ki ste mi jo izkazovali od onega časa, odkar sem tukaj.

Ko so mu postavili na glavo kapo z električno žico, se je smehljaje: —

BOJKOTIRANJE GLOBOKO IZ- KORAKNIH OBLEK.

Paris, Francija, 29. januarja. Trideset ženskih društev se je združilo v bojkotiranje modistin, ki prodajajo ženskam "nesramne kostume". Ženska društva izjavljajo, da ogroža mednarodna nemoralnost civilizacijo. Te ženske bodo bojkotirale tudi gledališča, ki dovoljujejo pregloboko izrezane ali prekratke obleke tako na odru kot med poslušalstvom. Tudi ne bodo čitale ali kupovale magazinov, ki prinašajo slike s pregloboko zarezanimi bluzami. Modistinje so tako prestrašene, da so takoj pričele s splošnim glasovanjem med svojimi odjemalkami, kako globoko hočejo imeti v bodočnosti izrezane svoje obleke. Modistinje izjavljajo, da je skrajna moda posledica zahtev, ne pa kaprice modistinje.

BOJKOTIRANJE GLOBOKO IZ-
KORAKNIH OBLEK.

SEDANJA INFLUENCA BAJE NI INFLUENCA

Mnenje odličnega kanadskega zdravnika. — Sedanja bolezen je baje čisto navadna gripa.

Ottawa, Kanada, 29. januarja. V Chicagu in New Yorku sploh ni nobene influence, — soglasno z dr. H. C. Churehem, enim najboljšimi odličnimi zdravnikovi v Ottawi. Ni pa rekel le tega. Rekel je celo, da se španska influenza ne bo več ponovila v tej generaciji.

Slučaji, o katerih se poroča na tako veren način od dneva do dneva v New Yorku in Chicagu, niso nič več in nič manj kot navadna gripa. Simptomi se v nobeni posebnosti ne razlikujejo od stare in domače bolezni in tudi odstotno število smrtnih slučajev ni večje.

V celi svoji praksi v Ottawi ne poznam niti ene osebe, katero bi napadla španska influenza kot je grasirala pred več kot enim letom. Napad je očitno imuniziral one, ki so bili žrtve te bolezni ter so jo preživeli, dočim niso bili oni, katerih ni napadla, sploh dovzetni za to bolezen.

Ta kuga je šla brez dvoma po svetu že v preteklih stoletjih. Njen izvor je misteriozen in njegovo divjanje obirno in usodepolno. Kljub temu pa bo minula ena generacija ali pa še več, predno bo prišla influenza v tako smrtonosni obliki kot se je pojavila leta 1918.

ki prodajajo ženskam "nesramne kostume". Ženska društva izjavljajo, da ogroža mednarodna nemoralnost civilizacijo. Te ženske bodo bojkotirale tudi gledališča, ki dovoljujejo pregloboko izrezane ali prekratke obleke tako na odru kot med poslušalstvom. Tudi ne bodo čitale ali kupovale magazinov, ki prinašajo slike s pregloboko zarezanimi bluzami. Modistinje so tako prestrašene, da so takoj pričele s splošnim glasovanjem med svojimi odjemalkami, kako globoko hočejo imeti v bodočnosti izrezane svoje obleke. Modistinje izjavljajo, da je skrajna moda posledica zahtev, ne pa kaprice modistinje.

BOJKOTIRANJE GLOBOKO IZ- KORAKNIH OBLEK.

Paris, Francija, 29. januarja. Trideset ženskih društev se je združilo v bojkotiranje modistin, ki prodajajo ženskam "nesramne kostume". Ženska društva izjavljajo, da ogroža mednarodna nemoralnost civilizacijo. Te ženske bodo bojkotirale tudi gledališča, ki dovoljujejo pregloboko izrezane ali prekratke obleke tako na odru kot med poslušalstvom. Tudi ne bodo čitale ali kupovale magazinov, ki prinašajo slike s pregloboko zarezanimi bluzami. Modistinje so tako prestrašene, da so takoj pričele s splošnim glasovanjem med svojimi odjemalkami, kako globoko hočejo imeti v bodočnosti izrezane svoje obleke. Modistinje izjavljajo, da je skrajna moda posledica zahtev, ne pa kaprice modistinje.

ZADEVA MIROVNE POGODBE NI REŠENA

Hitchcock namerava spraviti pogodbo pred senat če se danes še ne bo sestel komitej.

Washington, D. C., 29. jan. — Potem ko so dobili zagotovilo iz Bele hiše, da bo predsednik Wilson podpisal vsak načrt, ki bo posejil ratifikacijo mirovne pogodbe, se čutijo danes senatorji prostim, da grede naprej s svojimi napori. Predsednikov tajnik Tamm je v odgovor na številna vprašanja pojasnil, da se predsednik noče pod nobenim pogojem vmešavati v spore med posameznimi strankami v senatu.

Senator Underwood hoče, da bi senat imenoval pravni komitej, dočim je načrt senatorja Hitchcocka ta, da se spravi mirovno pogodbo pred senat za končno presojo in pretehtanje. Predsednik bi bil zadovoljen s tem ali onim načrtom, kajti ratifikacija je to, kar hoče Bela hiša. Večina demokratov pri medstranskem komiteju je prepričana, da bo mogoče doseči zadovoljive rezultate.

Jaz se nisem posvetoval s predsednikom glede pogajanj, ki se vrše sedaj v senatu, — je rekel senator Hitchcock. — Nisem mnenja, da bi bil umesten poskus spraviti ga v to brozgo. Tudi ne vem, če bi sam dovolil, da se ga potegne v ta vrtinec. Mirovna pogodba je v senatu prav kot jo je bil predložil predsednik in naša dolžnost je rešiti celo zadevo.

Moj namen je iti danes naprej pri med-strankarskem komiteju in če se ta poskus ne bo posrečil, staviti v senatu predlog, naj prične z razpravo o mirovni pogodbi. V takem slučaju bi se lotili kompromisnih rezervacij, katere so sestavili posamezni senatorji ali razpravljali v celem ozirih, glede katerih smo se poskusno dogovorili na medstrankarski konferenci. Predno pa, bi se kaj takega sprejelo, naj bi se uveljavilo rok desetih dni, da bi bili vsi člani senata v stanu biti navzoči, ko bi prišlo do končne preiskunje.

Ko bi se pričela debata, bi lahko omejili razpravo, če bi se preveč raztegnila s tem, da bi določili maksimalni čas, tekom katerega sme en senator govoriti o tem predmetu.

GENERAL BRUSILOV JE POSTAL VRHOVNI POVELJNIK BOLJŠEVIKOV

BRUSILOV JE BIL IZBRAN, DA POVEDE BOLJŠEVIKE SKOZI POLJSKO V DVEH SEPARATNIH NAVALIH. — HOCE DOSPE-
TI DO NEMČIJE TER POVZROČITI USTAJO TAM IN NA ČEHO-SLOVAŠKEM. — TROCKI JE MOBILIZIRAL 8,000,000 MOZ.

Vašava, Poljska, 29. januarja. — Informacijo glede porazdelbe njegovih najboljših čet in težke artilerije kažejo, da namerava Trocki vprizoriti dva navala na Poljsko, enega proti Vilni, drugega po preko Galicije, Karpatov in Slovaške. Moskovo boljševiško časopisje, ki predstavlja naziranja vlade, razpravlja na dogo in široko o boju proti Poljski.

Trocki je s svojo običajno ročnostjo in agilnostjo izpremenil boj za boljševe in boj za narodne ideale ter pridobil s tem za rdečo armado številne čete, ki so v resnici proti-boljševiške ter večino njih častnikov. To je tipično Trockijev trik. Prav kot je uporabil anarhistične monarje, da je prišel do sile, prav tako uporablja sedaj narodno razpoloženje za boj proti Poljakom.

Njegov cilj pa se raditega ni prav nič izpremenil. On namerava razbiti Poljsko ter se pomakniti na nemško mejo, kjer računa na ustajo tako v Nemčiji kot v Čeho-Slovaški. Obe ustaji sta mogoči.

Trocki je mobiliziral 8,000,000 mož in nekaka dva milijona stariže na razpolago pod vodstvom generala Brusilova. Soglasno s poročili se nahaja družina generala Brusilova v rokah vlade, ki jo drži kot talce. Če se generalu Brusilovu ne bo posrečila kampanja, bo ogroženo življenje članov njegove družine.

Med vsemi senzacionalnimi razvoji, katere je bilo opaziti v Rusiji izza strmgolavljecarja, ni noben dogodek bolj dramatičen kot je povratek generala Brusilova na čelo ruskih armad. S tem, da je prevzel službo, mogoče iz strahu, kaj se bo zgodilo z njegovo družino ali vsled želje, da pomaga pri preporodu Rusije, si je režim v Moskvi zagotovil vojaškega ženija, ki bo povzročil resne skrbi pri vsaki armadi, ki mu bo stopila nasproti.

Bila je sijajna strategija Brusilova na južni ruski fronti, ki je skoro prinesla veliko nesrečo Nemcem in Avstrijcem leta 1916, ko je zadal centralnim zaveznikom celo vrsto udarcev pred Lutskom in južno od Dnjepra.

Dejstvo, da stoji sedaj na strani obstoječega režima v Moskvi, je še bolj pomembno vsled tega, ker je bil on poveljnik armade pod Kerenskijem, ki je izvršila zadnji udarec na nemški fronti. Njegov upliv je bil mogočen pri strmoglavljenju carja in skušal je vzdržati na krmilu vlado Kerenskija ter dovesti do ustavodajne skupščine.

NOČEJO DEMANTOV PAČ PA WHISKEY

Tatovi so odnesli precej pijače. Za odmašenje niso imeli časa, ampak so odbili vratove.

Hempstead, L. I., 29. januarja. Vlomilci, ki zaničljivo namrdnejo ustnice vspričo zlata in dragocinskih kamenov, so odnesli nekaj, kar je zanje veliko bolj dragoceno in sicer iz tukajšnjega doma Avgusta Belmonta. Lotili so se namreč vinske kleti in iz cig-eag sledov, katere so pustili za seboj je razvidno, da so nosili precejšno težo tako od znotraj kot od zunaj. Mrs. Thomas Tydemann, hišnica Belmontovih, je slušala čuden ropot v kleti. Poklicala je po telefonno policijo in Hempsteadu in slednja je obkolila hišo. Tatovi pa so medtem že pobegnili kot so dokazali odtisi njihovih nog v snegu.

Oropanje Belmontove kleti je le zadnje v dolgi seriji takih ropov. Pri vsaki taki tatvini bi v lomilci povsem lahko odnesli dragocene predmete iz gorenjega nadstropja, a tatovi se niso brigali za slednje, temveč iskali le vhod v klet.

Zamaškov seveda niso hoteli vleči iz steklenic, temveč enostavno odbili steklenicam vratove ter izpraznili več kot eno. Nato so pobegnili s številnimi steklenicami starega žganja in najboljšega, vlačanega vina.

KAMPANJA PROTI TOBAKU.

Columbia, S. C., 29. januarja. Predloga, ki prepoveduje kajenje v javnih obednicah po celi South Carolini in katero je sprejel državni senat v preteklem tednu, je bila ubita včeraj v poslanski zbornici. Za predloga ni glasoval nihče poslanec (Torej so med navadnimi poslanci še vedno nekoliko, za spoznanje bolj pametni ljudje kot po v senatu slavne države South Carolina!)

- DENARNE POSILJATVE V - NETRO, NA GORIŠKEM IN NOTRANJSKO.

Isvrhujemo denarna isplačila popolnoma sanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je zasledeno po italjanski armadi. Jamšimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kakšno mogoče zamude v isplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

50 lir .... \$ 4.10
100 lir .... \$ 7.70
500 lir \$37.50
1000 lir \$75.00

Denar nam pošliti je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

Pazite na nove cene

Polijamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvaško, v Slavonije, Bosno in Hercegovino popolnoma sanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro. Jamšimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kakšno mogoče zamude v isplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti. Sedaj polijamo v staro domovino, na primer:

100 kron .... \$ 1.25
200 kron .... \$ 2.40
300 kron .... \$ 3.60
400 kron .... \$ 4.80
500 kron .... \$ 6.00
1,000 kron .... \$ 12.00
5,000 kron .... \$ 60.00
10,000 kron \$111.00

Omalene cene se veljavne do dne, ko se nadomestijo s drugimi. Denar nam pošliti je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

KVADKA FRANK SAKER.

“GLAS NARODA”

“SLOVENIAN DAILY”
Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation) **LOUIS BENEDIK, Treasurer**
Frank Sakser, President
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
42 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
“Glas Naroda” izhaja vsak dan izvenredno nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada **12.00** Za štiri meseca **3.00**
Canada **9.00** Za šest let **63.00**
Za New York City **8.00**
Za pol leta **6.00** Za nozemstvo **7.00**

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Passed every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$3.00
Advertisement on agreement

Dugati brez podpisa in osebno se na priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejane bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
42 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N.Y.
Telephone: Cortlandt 2576

Demon rum obsjejen na smrt, -- a bo dolgo umiral

Velika suša je prišla za trajno. Vsakdo naj bi sprejel to dejstvo ter se pokoril postavi po mnenju pretežne mase ameriškega javnega mnenja. Celotni uredniki, ki so delali kisle obraze, ko je prihajala prohibicija, pozivljajo sedaj svoje čitatelje, naj se pokore postavi. Upanja, da bo najvišje sodišče Združenih držav postavilo prohibicijski amendment na stran, ga izpremenilo ali celo odpravilo, so zelo redka ter akademski.

Naziranje večine je, da je osemnajsti amendment k zvezni ustavi epohalna reformna odredba, ki bo prinesla državi veliko dobrih stvari. Christian Science Monitor pravi v svojih izjavanjih glede končnih naporov, da se umiri prohibicija:

Preje ali pozneje si povprečni človek ne bo želel pijače bolj kot si želi sedaj šnoftkoba osemnajstega stoletja ali kitajskega opija v devetnajstem stoletju. Posel proizvajalcev opojnih pijač ter njihov prodajalcev je speljati ljudi v domnevanje, da se izplača strmoglaviti prohibicijski amendment. Vsak, ki je bil zainteresiran v trgovini z opojnimi pijačami, pa bo z odhodom opojnih pijač kmalu našel, da se mu nudijo neizmerno bolj trgovske prilike druge vrste. Brezposelno je poskusiti sedaj, da se ovekoveči čudež stanja celo polovične pijanosti.

Precej istemu optimizmu daje izraza Philadelphia Public Ledger, ki vidi prihod nove dobe ter pozivlja vse, naj se ji prilagodijo čimpreje mogoče:

John Barleycorn bo mogoče dolgo časa umiral, vendar pa ni bilo še nikdar nobeno upanje tako prazno kot ono ljudi, ki hočejo razveljaviti amendment ter zopet uvesti trgovino z opojnimi pijačami. Ta trgovina je mrtva že sedaj in glas trgovine in industrije je nepobitno proti vsakemu vstajenju te trgovine. Že za časa vojnega časne prohibicije so bili njeni blagodejni učinki pri zmanjšanju števila zločinov, pri olajšanju pritiska na prisilne delavce in azile in pri ustvarjanju boljših, srečnejših in bolj uspešnih delavcev, vzvišeni nad vsako možnost ugovora ali nasprotovanja. Mogoče je še vedno dosti žalovalcev ob krsti Barleycorna, a veliko večja množica onih, ki se danes vesele prohibicije kot oprostitve od velike nevarnosti in prokletstva, nam jamči, da žalovanje ne bo dolgo trajalo.

Kansas City Star je mnenja, da bo z odstranjenjem komplikacije pijače in njenih agentov veliko lažje spoznati naša socijalna zla in da bo brez vsakega dvoma prišla nova in velika doba v razvoju ameriškega eksperimenta.

Temu prevladujočemu naziranj nasproti pa je najti tudi liste, ki nasprotujejo prohibiciji, in nad temi je tudi Philadelphia Evening Bulletin, ki pravi, da se je vzporočilo eksperiment kot ga ni še noben velik narod nikdar vzporočil v takem obsegu in ki se tiče osebnih navad ter socijalnih običajev naroda. Opaziti je par dobrih učinkov, vendar pa je zelo dvomljivo, če bo mogla prohibicija doseči popolno ustavljenje zavijanja opojnih pijač, kajti to nasprotuje znamenitim izkušnjam celega človeštva.

Odločni nasprotniki prohibicije so izjema ter jih je najti izključno ob atlantiški obali. Newyorki World je mnenja, da se je izvršila “revolucija” in da bo z uveljavljenjem osemnajstega amenda prenehala obstajati vlada Združenih držav kot jo je ustanovila Ustava in kot je obstajala skozi 131 let.

Policijsko silo, ki je bil dosedaj razdeljena med osemindeset držav, je prevzela zvezna oblast, ki bo istočasno regulirala osebne navade, običaje in razvedrila individualnega državljanja. Hišna gosposinja, ki dovoli, da sadni sok vre, dokler ne presega alkoholna vsebina pol odstotka, bo izpostavljena aretaciji in zaporni kazni kot kak kriminallec. Državljan, ki bo ponesel požarek zganja nesrečnemu sodržavljanu, ki bo ležal nezavesten na cesti, bo istovako izpostavljen aretaciji in ječi. Tudi on bo kriminallec. Državljan, ki si bo drznil prenesti steklenico piva iz enega stanovanja v drugo, ne da bi najprej dobil pisemno dovoljenje nove vlade Združenih držav, je istovako kriminallec. Če bi bil kršilec slučajno inozemec, bo zapadel deportaciji radi tega kršenja ustave ter postave dežele.

To stanje pa morejo vzdržati “za večno zakonodajne večine trinajstih najmanjših in najbolj brezpomembnih držav Unije.” “World” izjavlja, da ni bila tako centralizacija nad življenji in navedami posameznikov še nikdar oveljavljena izven meja Rusije.

Proti-prohibicijonisti pa osredotočujejo svoj posmah na ukrep prohibicijskega komisarja Kramer-ja, da spadajo sadni sok in cider pod prohibicijsko prepoved, če vsebujejo več kot polovico odstotka alkohola. Phildadelphija Record pravi v zvezi s tem:

Današnji dan je treba označiti kot zelo pomemben datum v zgodovini Združenih držav, če ne v zgodovini sveta, kajti od dne 17. januarja 1920 naprej pa do nekega nedoločenega časa, mogoče milenija se bo ta naša velika vlada, o kateri pravijo, da je najmočnejša na svetu, pečala s presenetljivim podjetjem, da namreč regulira narave v onem njenih najbolj zanimivih in skrivnostnih procesov. V mislih imamo ono skrivnostno alkemijo, ki je znan kot fermentacija ali vretje, to je stanje kemičnega razkroja, ki napade število nabidez nedolžne pijače ter jim daje prijetni kik. Ki znači navzočnost alkohola. Od danes naprej mora biti narava pazljiva pri svojem skrivnem delu, kajti agenti strica Sama bodo na delu, da jo presenetijo pri tem njenem nepostavnem delu. Ne bo mogla obiskovati, če ji bodo mogli preprečiti, sodov eidera v kleti, sadnih sokov v omari ali pa različnih vin iz cvetk. Vretje se mora ustaviti takoj, na povelje ustave Združenih držav.

Pozneje je Record našel poročilo iz Bostona, v katerem se je glasilo, da je pred par leti temperenčna stranka vložila v zakonodaji v Massachusetts predlogo, ki je določala, da se sme preiskati osebo, če ima pri sebi kaj skrivne pijače. Predloga pa je bila poražena

vsled dostavka, “da naj se pri preiskanju dotične osebe prepove uporabo žledoladne pumpe”. Record pripominja k temu: — Izza onih dni smo precej napredovali. Sedaj bo opaziti manj odpora proti uporabi žledoladne pumpe. Vretje je treba ustaviti in naj stane kolikor hoče. Če bo vstrajala narava pri tej svoji zlobni praksi ter proizvajala alkohol potom vretja različnih sokov, jo je treba ustaviti ter prisiliti, da se pokori postavam, katere je sprejel kongres. Dol z vretjem, — kjerkoli se ga najde, — v žganjekuhih mumsajnarjev, v kletih privatnih hiš in v človeškem želodcu! Nobenemu slabotnemu čustvu usmiljenja se ne sme dovoliti, da bi se vmešaval v porabo žledoladne pumpe pri vsakem Amerikancu, možkem ali ženski, starem ali mladem. Dnevi omalovaževanja tega splošno razširjenega zla so minuli.

Glede istega predmeta pravi Portland Press, ki izhaja v državi, ki ve nekaj o prohibiciji:

Reči bomo, da bo to zelo težak udarec za številne ljudi, tu v Maine in drugod. Kako se bo predložilo obed na Zahvalni dan v zmernostnih hišah, če ne bo vrea eidra, da se poplabne z njim po gru obilna jedila praznične dne? Prav tako lahko posekamo vsa jabalka ter izrujemo gromovja, ki prinašajo sadeže in srečni bomo, če nam bodo pustili še použne kresnice.

Dopisi

Johnstown, Pa.

Moxham, ki spada k Johnstownu, je precej velika slovenska naselbina v Pensilvaniji in tudi se dosti napredna. Imamo vsakojaka podpornja društva, svojo slovensko godbo in pevski zbor. Zdaj se je še ustanovil dramski klub.

Tukajšnji rojaki so pred enim letom izprevideli, da jim staro zbirališče ne zadostuje. Rečeno, storjeno. Danes stoji ponosna stavba pod imenom Slovenski Delavski Dom. Dosti je velik in je tudi v ponos vsem Slovencev na Moxhamu. Res imamo lep Dom, treba je pa še požrtvovalnosti, in sicer v denarnih sredstvih, ker se ni cila svota izplačana. Ker ima vsaka stvar nasprotnike, jih ima tudi naš Dom, in to še celo pri Slovenceh, ki nekaj računajo na svoje osebo. Kaj jih tako bude v oči? Jaz ne vem. Bil sem direktor lanskega leta pri Domu, zato vem tudi, koliko stavba stane in koliko je izplačanega. Slučajno me je nekdo Slovenec vprašal: Ti, koliko pa ste že plačali na Dom? Jaz mu pa odgovorim: Naš Dom postuje zdaj 6 mesecev in mi smo plačali v tem času en tisoč in šeststo dolarjev pa nekaj centov. To ga je tako oplasil, da me za dolg še vprašal ni. V tem Domu imajo direktorji vsako zadnje nedeljo v mesecu sejo.

Zdaj tudi priredi Slovenski Delavski Dom dne 14. februarja maskaradno veselico. Maskam so namenjena lepa darila. Želeli je, da se jih kar največ vdeležijo. Tudi druge zabave ne bo manjkalo. Pozdrav vsem zavednim Slovencev po širni Ameriki. Opazovalec.

Adolph, W. Va.

Precej časa je že, odkar ni bilo nobenega glasu iz naše gozdarke naselbine. Mogoče si že kdo misli, da nas je vse zima pobrala, toda moti se. Nekaj dni smo imeli res pravi sibirski mraz, a to gozdarja ne straši. Ravno nasprotno; on si želi snega in mraza, da lažje vodi skupajkupaj les. Mraz in druge vremenske spemembe nam kaj malo škodujejo. Po mestih sem že marsikateri čul govoriti: jaz bi tudi šel delat v gozd, a se bojim po zimi mraza, po letu pa vročine. Na tem pa je kaj malo resnice. Prepričan sem, da človek v mestu veliko težje prestopa vročino in mraz kakor pa v gozdu. Vzrok je ta, ker mestni delavec so malokrat na svežem zraku, dočim smo tukaj vedno, torej nam to koristi, da lažje kljubujemo vročini in mrazu. Tudi bolezen tu malokaterga nadleguje. Ko bi videle mestne gospodinjice, koliko nam naše kuharice pripravijo jesti in kako v veseljem nam gre jed v slast, bi se gotovo čudile.

Sedaj vodimo ofenzivo proti boljševoim-ščetinarjem. Fronto imamo dobro utrjeno in v “zaledju” je tudi dosti rezerve. Naše kuharice so prevzele v roke vse glavne strateške točke. Mi na prednjeju na vsej črti z bojnim geslom “maži, maži” in sovražnik se kar vidno umika. Sicer pa dosti o tem, ker drugače se najde kje kak voln, ki bi kar na debelo sline cedil.

O zabavi pa ne morem dosti poročati. Ob večerih in nedeljah čitamo razne liste, zbijamo šale, igramo karte in bijemo “babeo”. Da ne bodo ljudje po mestih ugibal kakašio babico imamo gozdarji, jim moram povedati, da je to majhna deska, katere se dene na kak droben, okrogel les, na desko pa dva centa, potem se udari z

nogo po deski, da centa odskočita kvisku. Ako sta centa, ko padeta na tla, oba “moža”, dobi tisti, ki je udaril, nasprotno pa zgubi. Kdor je tako srečen, da mu “babica” kaj prinese, pa bajd v mesto, kjer leči in neguje svoje “baby” (denarnico) kakor ve in zna. Pri delu pa imamo poleg tovarišev tudi ljubke in brhke tovarišice, katere nas kljub mrazu ne zapuste, ampak nas vedno obletavajo. Torej, živite ljubke gozdarke tovarišice-seničice!

Dela se tukaj redno, ako le vreme dopušča, da ne pada dež. Kdor se je naveličal zadulih tovarin in premogorovov, naj le sem pride. Delo se lahko dobi in kmalu se bo prepričal, kako izvrstno zna mati narava “knajpati”. Kompanija ima velika naročila za les, parna žaga obratuje noč in dan. Kakor se sliši, pošiljajo tukajšnji les tudi v Evropo, kjer sedaj popravljajo, kar so poprej razdirali. Z gozdom delajo tu tako, da si človek nehote stavi vprašanje, če ne bo še nekega dne nastalo tukaj resno pomanjkanje lesa. Kar ne uniči sekira in žaga, uniči navadno ogenj. Ako bi v starem kraju takó delali z gozdovi, bi imela tamošnja sodišča vse premanjne ječe. Tu pa se nihče ne briga za gozd in mogoče pride čas, ko se bodo kesali gotovi krogi. Kako pustjo se videti, kamor nese oko, obžgane hrube in šture!

Naročnik, Pierce, W. Va.

Z delom se ne morem pohvaliti; smo več doma kakor v premogorovu. Draginja se pa veča z vsakim dnevom, tako da človek komaj zasluži za boro življenje. Ne vem, kako je to; poprej je bilo tako stokanje, da promoga prinaanjkuje, sedaj nam pa ne da jo, da bi ga kopal, ker se menda kapitalisti bojijo, da bi delavci preveč obogateli in potem se ne bi hoteli kapitalistom pokoriti. Za naših 14% smo se morali trdno držati, pa še ne vemo za gotovo, ako nam jih zopet ne vza-

večkrat sem bral v časopisih, da je vlada odposlala po celih Združenih državah takozvano komisijo, da stopi profitarjem na rep. Ali je bilo kaj bolje? Ravno nasprotno! Cene gredo in so sle vedno navzgor, samo ubogi trpin ne sme zahtevati ničesar. Ako kaj zineš, si precej boljševek in bogve kaj se vse.

V tukajšnjem bližnjem mestu so se začeli rojaki zelo zanimati za zadržno prodajalno, katero smo ustanovili preteklo leto. Morem reči, da dobro napreduje. Če bi bili rojaki bolj složni, bi lahko še bolj, kar pa na žalost na Thomasu niso. Preteklo leto so pokazali rojaki veliko zanimanje za napredno stvar, kar je hvale vredno. Reči pa moram, da se ravno rojaki, ki so najbolj naprednega duha, zadržno prodajalno izogibajo.

Kaj je temu vzrok? Najbrže jim poslovodja ne ugaja, ker je vročekrvnen Italjan. Da ni eden najboljših, to vem dobro, ali izvoljen je bil, pa zdaj ga imate. Ako bi bil poslovodja kake druge narodnosti, ne da bi moral biti ravno Slovenec, bi šla trgovina boljše. Vem iz lastne skušnje, kako so ženske govorile, da italjanskih trgovin je dosti na prvi cesti, kar je tudi res. Pozivam vas vse odjemalce, da se na to ne ozirate, saj ste delničarji in pri prvi delničarski seji se ga lahko odstavite. Na sejah trepa dva centa, potem se udari z

ba govoriti, ne pa zunaj!

PETER ZGAGA

New York City, Jan. 26, 1920.
Gospod Peter Zgaga:

Me veselil, da ste okrevali, (pomagal vam je najbrže molitev vašega tovariša) in napisali toliko lepih stvari o uredniku. Želim vam, da bi imeli vedno dober žledoladec. Sebi pa, da bi bil dober prerok. Za našo zupajo pa želim, da ste Vi kajžipot, kako naj pridejo lahko vsi rojaki v našo cerkev, da ne bo več kolektarjev kot župljanov. Pokažite tudi pot našim rojakom, kje je Slovenski dom. Povejte jim način, kako morejo priti njih imena na spominsko ploščo, kako na izkaz letnih računov, da se bo čimpreje zmanjšal cerkveni dolg, ki ga je kakor vidite na priloženem poročilu ne 28 ampak 31 tisoč. Vem, da znate vse to ljudem povedati in pokazati z besedo, meče bo pa najbolj razveselilo, da storite to najprej sami, ako se daste napisati na spominsko ploščo enkrat za vselej in vsako leto na izkaz letnih računov, s pozdravom Vaš Benigen.

- Cenjeni gospod Benigen, N.Y.C.
- Prisrčna hvala za vaše veselje.
- In za vse, kar ste mi sporočili.
- Glede Doma, plošče in računov.
- Ter priprostejšega načina.
- Kako me lahko treffi velika čast.
- Da bo moje ime vklesano v ploščo.
- Ter debelo natiskano v račun.
- In bo tako v trajnem spominu.
- Dokler se ne sklene s Židi.
- Kupčije glede slovenske cerkve.
- Ter se jo izpremeni v sedanjem.
- Strogotrговskem in bizniškem času.
- V podjetje, ki bo malo več nesto.
- Kot nesejo oltarji, cerkve in kapele.
- Poznana pa ugledega rojaka.
- Kateroga ime je v vrhu plošče.
- Ker je največ prispeval.
- Toda čudež se je primeril.
- Da vaše duhovsko sorodstvo.
- Tega rojaka črti in sovraži.
- In sicer samo zategadelj.
- Ker ni njegovo ime vklesano.
- Še par čevljev in incev višje.
- In ker ga ni v vsakoletnem računu.
- In sicer na oni strani.
- Kjer je zapisano: “Dobrohki”.
- Ker pa želim živeti v miru.
- Brez srda, jeze in sovraštva.
- Sem v svoji skromnosti sklenil:
- Da je boljše, če nisem vklesan.
- Niti v ploščo in niti v račun.
- Glede Slovenskega Doma pa toliko.
- Slovenci si ga moramo zgraditi.
- Kajti Dom, ki ga imate v mislih.
- Disi po spikizariji.
- Po kitah in polenih.
- To bo gotovo Luka potrdil.
- Kateri se sedaj čuti buško.
- Če se prav globoko potipuje.
- Prisrčna hvala za molitev.
- Ne bom trčil, da in nič neuala.
- Kot lajik bi pa predržno rekli.
- Da je proti influenci.
- Razen molitve tudi dobro zdravilo.
- Požarek zganja ali ruma.
- Kateroga je še sedaj dobil.
- Na našem kornarju po pet dolarjev.
- Kvart.
- Pozivam tudi zadržni odbor da članom naznanje, kdaj se vrši prihodnja delničarska seja da se je člani lahko vdeležo ter izvedo, ako smo preteklega leta

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1896 -- Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN!

GLAVNI SVADNIK:
vedniški: **EMIL BOVANSKI**, 809 N. Central St.,
vedniški: **LOUIS BALSANI**, 100 Pearl Ave., Lorain, Minn.
vedniški: **JOSEF FUEBEL**, Ely, Minn.
vedniški: **GEORGE L. BROCKIE**, Ely, Minn.
NADZORNIKI:
v. **JOSEF V. GRADNER**, 809 N. Central St.,
v. **JOSEF V. GRADNER**, 809 N. Central St.,
v. **JOSEF V. GRADNER**, 809 N. Central St.

PRISRČNA HVILA ZA VAŠE VESELJE.
In za vse, kar ste mi sporočili.
Glede Doma, plošče in računov.
Ter priprostejšega načina.
Kako me lahko treffi velika čast.
Da bo moje ime vklesano v ploščo.
Ter debelo natiskano v račun.
In bo tako v trajnem spominu.
Dokler se ne sklene s Židi.
Kupčije glede slovenske cerkve.
Ter se jo izpremeni v sedanjem.
Strogotrговskem in bizniškem času.
V podjetje, ki bo malo več nesto.
Kot nesejo oltarji, cerkve in kapele.
Poznana pa ugledega rojaka.
Kateroga ime je v vrhu plošče.
Ker je največ prispeval.
Toda čudež se je primeril.
Da vaše duhovsko sorodstvo.
Tega rojaka črti in sovraži.
In sicer samo zategadelj.
Ker ni njegovo ime vklesano.
Še par čevljev in incev višje.
In ker ga ni v vsakoletnem računu.
In sicer na oni strani.
Kjer je zapisano: “Dobrohki”.
Ker pa želim živeti v miru.
Brez srda, jeze in sovraštva.
Sem v svoji skromnosti sklenil:
Da je boljše, če nisem vklesan.
Niti v ploščo in niti v račun.
Glede Slovenskega Doma pa toliko.
Slovenci si ga moramo zgraditi.
Kajti Dom, ki ga imate v mislih.
Disi po spikizariji.
Po kitah in polenih.
To bo gotovo Luka potrdil.
Kateri se sedaj čuti buško.
Če se prav globoko potipuje.
Prisrčna hvala za molitev.
Ne bom trčil, da in nič neuala.
Kot lajik bi pa predržno rekli.
Da je proti influenci.
Razen molitve tudi dobro zdravilo.
Požarek zganja ali ruma.
Kateroga je še sedaj dobil.
Na našem kornarju po pet dolarjev.
Kvart.

Novice iz Slovenije

Novo velike tatvine v ljubljanski tobačni tovarni.

Ljubljansko okrajno sodišče se je bavilo zadnje mesece v prenosnih sluščajih z manjšimi tatvinami, ki so se dogajale v tobačni tovarni. Vojska je omejala legalno prodajo tobaka, pričelo se je zato veriženje. Včasih, ko nisi dobil večje množice tobaka v nobeni trafikki, si ga dobil pri verižnikih, če si imel denar, kolikor si ga hotel. In iz tobačne tovarne v Ljubljani se je pričel odnašati ukradeni tobak, dokler si niso poštele delavke same ustanove

NOVA IZNAJDBA

Ali ste že čuli o najnovejši iznajdbi? Ali ste že videli nove C. O. prožne pete? Naša moderna iznajdba, pete v pravini prožnimi žicami (springi) omogočijo še tako težki osebi, da hodi z lahkoto brez vsakega napora. C. O. prožne pete olajšajo hojo onim, ki imajo bolne ali utrujene noge.

C. O. prožne pete (glej sliko) so narejene močno in lično. Dobe se v vsaki velikosti in vseh barvah. Pritrdi se lahko na vsako obuvalo; ker je prirejano navodilo vsakemu paru.

Prožna postelja poživiti telo; C. O. prožne pete pa zabranijo mirujenost. En korak na C. O. prožnih petah, je korak v pravo smer. Ne odlašajte! Naročite jih takoj! Omenite številko čevljev in barvo.

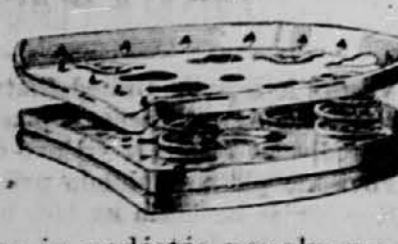
Poskusi enkrat in ne boš več brez njih.

Cena \$1.50

Iznajdba je patentirana in podjetje popolnoma v slovenskih rokah.

Rojaki podpirajte in pripravljajte drugim Slovcem podjetje!

C.O. SPRING HEEL CORPORATION
905 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y.

Vitez iz rdeče hiše

(Le Chevalier de Maison Rouge.)

ROMAN IZ ČASOV FRANCOŠKE REVOLUCIJE

Spisal Aleksander Dumas star.

(Nadaljevanje.)

„Ravno zato“, je odvrnil Lorin Maurie, „ker sem tvoj prijatelj, vztrajam pri svoji volji. Ko bi bil jetnik, kakor sem v resnici, in ko bi imel nekoliko nade, da vaju najdem zopet, bi podrl tudi zidove. Jaz da naj pobegnem sam od tod in naj se potikam po ulicah s sklonjeno glavo, trpinčen od pekoče vesti, ki bi mi venomer klicala, v spomin vajini imeni! Kako bi naj zahajal v gotove mestne dele ter mimo hiš, kjer sem gledal drage mi osebe in kjer bi ne našel nikogar več razum vajinih sene? In slednjič bi moral zapustiti predragi Pariz, ki ga tako zelo ljubim... Republikance sem in zato pravim: Nis nas ne sme napotiti k temu, da zapustimo lepo družbo, niti rubljeva sekira. Tu se počutim dobro in ostanem tu.“

„Ubogi prijatelj!“ je vzkljnil Maurie.

Geneviera ni spregovorila, toda zrla je s solznimi očmi v Lorina.

„Tebi je žal za življenje!“ je odvrnil Lorin.

„Da, radi uje.“

„In meni ni žal za svoje življenje iz nobenega vzroka, niti radi boginje Pameči, ki mi je storila, kar sem ti pozabil povedati, zelo veliko krivico; zato ne potrebujem tolažbe, kakor ona stara, prejšnja Artemiza. Moja pot bo mirna in vesela; razveseljeval bom vse lopove, ki tekajo za rabeljskim vozom. Sansonu prave štiri rime in nato poročnem družbi: Lahko noč! To se pravi... Stoj!“

Lorin je preklinjal sameta sebe.

„Ah, vendarle pojdem“, je dejal, „vedel sem dobro, da ne lju bin nikogar, toda pozabil sem, da sovražim nekoga. Koliko je ura, Maurie!“

„Polštiril.“

„Imam še časa, pribogu, še je čas.“

„Gotovo“, je vzkljnil Maurie, „Danes pride na vrsto devet obtožencev; to traja do petih, imamo torej časa skoro dve uri.“

„Več ne potrebujem; daj mi vstopnice in posodi mi dvajset soldov.“

Maurie mu je stisnil roko. Za njega je bilo važno, da je Lorin odhajal.

„Imam že svojo misel“, je rekel Lorin.

Maurie je izlekel iz žepa denarnico in jo potisnil svojemu prijatelju v roko.

„Sedaj se vstopnico, za božjo voljo... hotel sem reči za voljo večnega bitja.“

Maurie mu je izročil vstopnico.

Lorin je poljubil Geneviero roko, uporabil trenotek, ko so privodili v pisarno veliko število obsojencev stopil čez lesene klopi in dospel k velikim vratom.

„Ej“, je dejal neki orožnik „tu je nekdo, ki bi rad pobegnil, kakor se zli!“

Lorin se je vrvaval ter mu izročil vstopnico.

„Občan orožnik, spoznavaj bolje ljudi!“ je dejal.

Orožnik je spoznal kancelistov podpis; toda bil je nezavpen, in ker je ravno bil nimo njega kancelist, ga je vprašal:

„Občan kancelist, tu je papir, s eigan pomočjo bi hotel ta človek iz mrtvaške dvorane; je-li veljaven?“

Kancelist je obledel od strahu; prepičan, da ugleda strašni Dixmerjev obraz, če pogleda kvizku, je prijel za papir ter naglo odvrnil:

„Da, to je moj podpis.“

Nato je raztrgal vstopnico na tisoč koscev.

Lorin je hitel iz pisarne.

Maurie je sledil Lorinu z razumljivo razburjenostjo; čim je bil prijatelj izgini, je dejal Geneviera z neko veselo navdušenostjo:

„Rešen je; raztrgal so mu vstopnico, ne more se vrniti več; tudi če bi se vrnil, bo razprava že končana; ako se vrne šele ob petih, tedaj sva že mrtva.“

Geneviera je vzdihnila in vztrepetala.

„Oh, skleni me v svoje naročje in ne zapustiva se več“, je dejala. „Moj Bog, ko bi bilo mogoče, da naju skupno kaj zadene, da lahko združena izdihnemo do!“

Nato sta se umaknila v ozadje temne dvorane; Geneviera je sela prav poleg Maurie in se oklenila njetovega vratu; sklenjena v tesnem objemu in vlihajoča lastno sapo, ju je omamljala moč njiju ljubezni tako, da nista niti čutila bližajoče se smrti.

Tako je minilo pol ure.

Naenkrat je nastal velik šum. Skoz mala vrata so vstopili orožniki, za njimi Sanson ter njegovi pomočniki z vrvmi.

„Oh, prijatelj, prijatelj“, je dejala Geneviera, „usodopolni trenotek je tu, tema se mi dela očmi.“

„Nimate prav!“ se je naenkrat oglašil Lorinovo lepo doneči glas:

„Prijatelj moj, uverjen bodi, da s smrtno bližnjo se spodobi.“

„Lorin!“ je vzkljnil Maurie obupan.

„Kaj neda, verz ni dober! Že od večerja se ni noben ne posreči pa ne posreči.“

„Ah, nesrečnež! Ti si se veदार vrnil...“

„Ali se nisva tako domenila? Čuj, to, kar ti imam povedati, te bo zanimalo ravnotako kot Geneviera.“

„Moj Bog, moj Bog!“

„Pustite me, da govorim, sicer ne bom utegnil več pripovedovati o stvari. Hotel sem oditi, da si kupim v Rue de la Barillerie nož.“

„Lorin, kaj pa si nameraval z nožem?“

„Kaj sem nameraval? Hotel sem umoriti Dixmerja.“

Geneviera je pri teh besedah spreletela groza.

„Ah“, je vzkljnil Maurie, „sedaj razumem.“

„Kupil sem ga, Čuj, česa sem si dejal samemu sebi, in videl boš kako bistroumen je tvoj prijatelj. Kmalu bom mislil o sebi, da bi bilo bolje, fo bi se bil učil matematike, mesto da sem postal pesnik. Toda žal, prepozno je. Čuj, česa sem si dejal: Gospod Dixmer je pahnil svojo soprogo v pogubo; gospod Dixmer je prišel, da prisostvuje njeni obsodbi; gospod Dixmer bo hotel tudi uživati veselje, da bo gledal, kako bo stopila v rabeljski voz, zlasti, če jo spremlja midva. Poiscem ga torej v prvi vrsti med gledalci; smuknem k njemu, mu rečem: „Dobro jutro, gospod Dixmer!“ in porinem mu nož med rebra.“

„Lorin!“ je vzkljnila Geneviera.

„Pomirite se, draga prijateljica, vso stvar je že uredila Previdnost. Mislite si, da se gledalci, ki so navadno stali pred palačo, okrenili nekoliko na desno in da so stopili k obrežju. „Ah“, sem si dejal samemu sebi, „gotovo je pes, ki se potaplja; zakaj naj bi ne bil Dixmer zraven?“ Približal sem se k ograji ter zapazil tik ob reki kup ljudi, ki so dvigali kvizku roke in se sklanjali, kakor da bi hoteli nekaj videti. Pri tem so vzkljkali, da bi bila lahko Seina izstopila. Približal sem se, in uganil, kaj je bilo.“

„Bil je Dixmer“, je odvrnil Maurie z žalostnim glasom.

„Da, Kako si mogel uganiti kaj takega? Da, bil je Dixmer, ki je prerezal trebuh samemu sebi. Nesrečnež si je vzel življenje brez-dvomno zato, da se pokori za svojo krivdo.“

„Ah“, je dejal Maurie z nrkima nasnohom, „to si misliš?“

„Da, to sem mislil, ker je bil njegov meč, ki so ga našli pri njem, ves okrvavljen... če se ni bil morda s koni sprl.“

„Ne da bi bil znil, je odpel Maurie v hitu, ko Geneviera v svoji potrotni ni pazila na to, svojo sukno ter pokazal Lorinu svoj okrvavljeni telovnik in svojo krvavo srtačo.“

„Ah, to je nekaj drugega“, je rekel Lorin in segel Maurieu v roko.

„Čuj“, je dejal nato, sklonivši se k Maurieu, „ker me niso preiskali — pri povratku sem namreč rekel, da spadam k Sansonovemu spremstvu — imam nož še vedno pri sebi.“

Maurie je pograbil z velikim veseljem za nož.

Zajutrek z elektriko

Prilavi si zajutrek s elektriko. Kadar zjutraj pogledaš v časopis, tvoj samovar, griler in toster, napravil ti bo ono, za kar je potrebno, vala tvojo strežnica eno uro, da prilavi.

Prilavite pogledati naše izložbe. Vidite naše pripravave.

The New York Edison Company

General Offices: Irving Place and 15th Street
District Offices
where Electrical Appliances of all kinds are on display
474 Broadway near Canal St
127 Irving Place corner 15th St
124 West 42nd Street 5th Ave
151 E 86th St bet Lexington & 3d Ave
115 E 127th St near 128th Ave
302 E 149th Street Comlandt Ave
555 Tremont Ave corner Monterey Ave

Koroške novice

Iz prevalljskega "Mira".

Gospod Ivan Kolenc, tehnični vodja tiskarne Družbe sv. Mohorja, je praznoval te dni 36letnico svojega službovanja v tem podjetju.

Prevalje. — Umrla je Repasova mati, zelo marljiva in spoštovana gosposinja.

Smarjeta pri Trušnjah. — Na šemu g. nadučitelju je umrla žena v najboljši dobi.

Slovenski koroški dijaki so 1919 zleteli proti jugu; niso hoteli več zahajati v nemško gimnazijo v Celovecu, kjer so v zadnjih letih bili dovolj ponižani, teptani, zasujeni. Tam za Karavankami so se ustavili v Kranju. Pripravili so jim skromen dijaški dom v sirotnišnici č. g. dekana Antona Koblarja, velikega prijatelja koroškega dijaštva. Krstili so svoj dom: "Koroški konvik". 29 jih je tam na stanovanju in hrani. Kot sinovi revnih starišev, katerim je v koroških bojih bilo večidel posestvo oplenujeno, dobivajo tam po znižani ceni stanovanje in hrano.

Za božičnico na koroških šolah so nabrale gojenke zasebnega ženskega učiteljice šolskih sester v Mariboru 1600 K in šolskih potrebščin. Cirilova tiskarna v Mariboru pa 72 svinčnikov in drugih šolskih potrebščin.

Skocejian v Podjuni. — Velikovčan piše: Dne 7. dec. nisem vedel, kaj bi počel, pa jo mahnem v Skocejian. Grem v šolo, kjer je bilo zbrano staro in mlado. Miklavž je delil darove mladini in odraslim, parkelj pa je razsajal in kaznoval hudobneže. Ko je Miklavž odšel, so skocejjanski pevec vderejo v Pičcevo gostilno. Tam so lepo in ubrano zapeli nekaj narodnih pesni. Občudovali smo, da so se v kratkem času naučili toliko lepih popevk. Priznanje fantom in pevovodji, višjemu poštarju Ravničarju, ki jih vadi v petju. Slišimo tadi, da žene in dekleta nočejo zaostati za možni in fanti ter da tudi nekaj pripravljajo.

Sele. — Naš veliki oltar je v adventu zabuzeljal v novi krasoti. Prenovil ga je in prenovil tudi bernakelj podobar Jozef Groščelj iz Sele na Gorenjskem za primerna nizko ceno.

Sincavas. — Naša vas v Jugoslaviji napreduje. Imamo polno vojaštva, na kolodvoru je oddelki finančne straže, ki pazi, da se pobira carina. V Sincavasi je živahno življenje. A nekaj nam manjka, in to je šola. Naši otroci hodijo v Velikovec, Dobrovo in Skocejian v šolo. Ali ne bi bilo mogoče, da bi se ustanovila za Sincavo posebna šola? Otroci je dovolj.

"Ne", je dejal, "prehudo bi bilo zanjo."

Po teh besedah je vrnil zopet nož Lorinu.

"Prav si storil", je dejal Maurie prijatelj in zalučal nož med obsojence.

Nekdo ga je pobral, si ga zadel v srce in se zgrudil.

V tem trenotku je Geneviera ztenila in glasno zavpila. Za njo je stal rabelj Sanson, ki ji je položil roko na ramo.

(Konec prihodnjč.)

Izvalčati bi bili stariši in otroci. Šolske oblasti in občina, zganite se!

Borovlje. — Vsak dan se bolj čudimo, da smo še v Borovljah. Vsaj meni se tako godi. Ko zjutraj odprem oči, najprej pogledam in potipam okrog sebe ter se pocuskam za nos. Kaj bi to bilo, če bi naenkrat kak krofast volksverove tam-le z Grobnjskega polja namesto mene brunnega Slovence ležal v moji postelji? Vi se čudite, da pridem na take misli? Jaz prav nič. Neumnost je nalezljiva. Kaj, če bi se še jaz nalezel od borovljskih purgarjev in nemških trobarterjev. Kolikokrat pa smo že bili okraj ljubelja? Zelo blahotno nam podjaljsko rok; enkrat 5. nov., potem 16. nov., potem nam dajo še 14 dni časa. Sedaj kakako samo še na to, da bo sneg globoko zapadel, da ne bomo mogli čez Ljubelj. Kakor miši nam bodo ušli. Ja, ja, če bi bili nemškutarski jeziki kanoni in nemškutarski možgani "pulver". Pa je Bog le pametno naredil, da jezik ni kanon in možgani ne smodnik, drugače bi z njimi lahko napolnili vse 30 em možnarje, če jih je Avstrija še kaj rešila, pa bi te robe še ostalo, da bi lahko napolnili vse jugoslovanske magazine. Včasih mi pride na misel: kaj, če bi jugoslovanski špeh in moka kvartiljivo vplivala na razvoj pameti? Če človek dobi "Herzverfettung", zakaj bi ne mogel dobiti tudi "pametverfettung"? Mislim, da bo to najboljša rešev: "pametverfettung" morajo imeti vsi, ki so s trebuhom v Jugoslaviji, s srecem in dušo pa v Avstriji. Zato pa bo samo eno zdravilo. Recept dajejo Nemci: den Brotkorb höher hängen! Samo dve uri daleč jim je treba iti, pa so v najboljsem sanatoriju za "raztolčevanje". Če bi vendar šli! Kdo pa jim brani? Brez tega bodo tudi lahko prišli čez črto. Pa ne gredo; še kar jih je odšo, prihajajo nazaj. Je p dobro, če je trebuh v Jutoslaviji. Isto velja tudi za gotove Prevaljane in Meziško dolino.

Bistrica v Rožu. — Socialni demokraci so skliceali dne 7. decembra javen shod. Nemškutarji so porabili priliko in so vplivali na govornico Ado Kristan, da je govorila nemško, ker, kakor so ji zatrjevali, razumejo naši ljudje bolj nemško kot "kranjsko". Resnica pa je, da sta gg. Mihevo in Goluh imela že več shodov, govorila sta vselej slovensko in ljudje so ju dobro razumeli. Konstatiramo, da je nemškutarjem na tem shodu služil nemški jezik kot propaganda za Nemško Avstrijo. Tisti pa, ki je govornico tako nesramno in formal, spada zaradi svoje tajne hujskarije že zdavnaj v Nemško Avstrijo.

Koroško Korošcem! Slovensko Koroško slovenskim Korošcem! Nemško Koroško pa Nemeem! Koroška zemlja je slovenska zemlja, del pa je nemški. Slovenska Koroška je naša in mora naša ostati. Nemško Koroško pa naj imajo Nemci. Cel svet se smeje, ko Celovčani ustvarjajo nov narod — Korošce. Korošci smo po deželi, v resnici pa smo Slovenci in Nemci. Slovenci vkup, Nemci vkup, pa bo mir!

Washington, D. C., 29. jan. — Predsednik Wilson je poslal zakladniškemu tajniku Glassu pismo, v katerem ga prosi, naj vloži v kongresu poseben poziv za sprejemi živilskega pomožnega fonda v znesku \$150,000,000 za stradajoče Poljake, Avstrijce, Aršenece ter druge iztočno-evropske narode.

Tajnik Glass je pozneje predložil pismo hišnemu komiteju za pota in sredstva obenem s kratkim ugotovilom glede namena tega sporočila. Komitej se je razsel ne da bi prečital pismo in razprava o tem je bila vsled tega prelozjena.

POMOČ ZA EVROPO.

Tekom popoldneva se je tajnik Glass vrnil v Kaptol ter je imel osebna posvetovanja s poslanem Kitehinom, demokratičnim voditeljem pri komiteju za pota

Save the Easy Way BUY W.S.S.

je izrazil o nemških plakatih, ki jih tihotapijo k nam, sledeče: "Te letake moramo radi tega razširjati, da se upre prebivalstvo proti jugoslovanskim oblastim in jih dejansko napade. S tem bomo enotni dokazali, da se ljudje upirajo SHS vladi." Ko bi vedeli v Celovecu, da si v Velikovecu in Borovljah netimo peči z nemškimi letaki — slab papir imajo in nočejo goreti —, bi drugace sodili o papirnatih nemški vojni. To izjavo pa si bomo zapomnili in bomo že vedeli, kaj imamo storiti.

Znamo je, da v Celovecu vre; ljudstvo je silno nezadovoljno, ker primanjkuje živeža. Prišlo je tako daleč, da so imeli Angleži in Lahj pripravnost (Bereitschaft). Pa tudi naše čete opazujejo razvoj v plebiseitnem delu in so na vse pripravljene, saj more v avstrijski republiki vsak dan priti do nemirov. Obupani bi lahko vdrli v naš okraj. Čudno se nam je zdelo, da smo te dni parkrat slišali iz Celoveca močno pokanje in kaj je bilo? Nemei so se zbal in so v St. Petru pri Celovecu razstrelili vso municijo.

"Freie Stimmern" poročajo z dne 14. decembra, da je bil velikovski okrajni glavar dne 4. dec. pri nekem zborovanju v Grabstaju ter mu očitajo, da se je tam lagal, da v pasu A sploh ne bo glasovanja. Kakor se "Mira" poroča, vladni tajnik Kaki, vodja glavarstva v Velikovecu, takrat sploh ni bil v Grabstaju ter je vsebina poročila v "Freie Stimmern" izmišljena in, kakor je že navada tega lista, nesramno obrekovanje. Poročevalec Freie Stimmern je čisto navaden podel človek, brzkonoe ravno isti, ki večkrat piše v nemške liste in ki se bo v kratkem radi hudodelstva še pred našim sodiščem zagovarjal.

Če čitamo nemške liste iz Celoveca, se nam čudno zdi, da prihajajo vsak dan poročila o različnih nasilstvih, ki se gode v nemškem delu Koroške. Rep. uboj, tatvine so na dnevnem redu. Če primerjamo mirno in varno življenje v pasu A, moramo pač reči: Hvala Bogu, da nismo v Nemški Avstriji, kjer je rodil Volkswehr takšno surovost med ljudstvom, da bo še dolgo trajalo, da se bo tam ljudstvo pomirilo, ali pa sploh ne, ker glad loml železni grad, in glad je v Nemški Avstriji velik.

V Celovecu sta se pogovarjala dva Nemea, zakaj naj pride slovenski del Koroške pod Nemško Avstrijo. Prvi je rekel: "Se bomo vsaj en dan nasitili, ko bomo zasedli velikovski okraj, saj so Slovenci poskrbeli za dovolj potrebnih živil." Drugi je bil Volksverhoeve in ta je rekel: "Takrat bomo spet imeli denar." Misli je na rop in rekvizitje.

POMOČ ZA EVROPO.

Washington, D. C., 29. jan. — Predsednik Wilson je poslal zakladniškemu tajniku Glassu pismo, v katerem ga prosi, naj vloži v kongresu poseben poziv za sprejemi živilskega pomožnega fonda v znesku \$150,000,000 za stradajoče Poljake, Avstrijce, Aršenece ter druge iztočno-evropske narode.

Tajnik Glass je pozneje predložil pismo hišnemu komiteju za pota in sredstva obenem s kratkim ugotovilom glede namena tega sporočila. Komitej se je razsel ne da bi prečital pismo in razprava o tem je bila vsled tega prelozjena.

Tekom popoldneva se je tajnik Glass vrnil v Kaptol ter je imel osebna posvetovanja s poslanem Kitehinom, demokratičnim voditeljem pri komiteju za pota

in sredstva ter z drugimi demokratičnimi člani komiteja. Mr. Kitehin je objavil, da je proti pomožnemu posojilu v obliki kot je bilo predloženo komiteju od strani zakladniškega tajnika.

ASQUITH KRITIZIRAL LLOYD GEORGE-A

London, Anglija, 29. januarja. Prejšnji ministrski predsednik Asquith je govoril na nekem političnem zborovanju na Škotskem ter ostro kritiziral koalicijsko vlado kot vlado eksperimentov in pustolovcev. Obenem je zahteval

skrčenje narodnih izdatkov. Asquith je pred kratkim sprejel povabilo liberalcev v Paisely na Škotskem, da nastopi kot njihov kandidat v poslanski zbornici. Na zborovanju je bilo dosti kričev in Asquith je moral odgovarjati na številna vprašanja. Ko ga je nekdo vprašal, če bi sprejel kak urad pod Lloyd Georgeom, je odgovoril: — Čukati bi moral, dokler bi mi ga ne ponudili.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. "GLAS NARODA", NAJVEČJI DRZAVAH.

Kamorkoli v Evropo --

Iahko pošljete zabojc itd. z obleko in hrano. Če jih pošljete v naše skladišče: EUROPEAN EXCHANGE CORPORATION, 78 Cortlandt Street New York City. Parniki arado vsak teden.

Vsaka pošiljatev je garantirana -- od New Yorka pa do vrat naslovljenca Kerkoli v Evropi, ne da bi vam treba zato kaj več plačati. Nobne obveznosti ali takse.

Do 25 funtov	..... \$1.25
Od 25 do 50 funtov	..... 1.50 pr funtu
Od 50 do 100 funtov	..... 1.75 pr funtu
Od 100 do 200 funtov	..... 2.00 pr funtu
Od 200 funtov naprej	..... 2.25 pr funtu

Vi lahko zapokate obleko in hrano skupaj. V pisnu navedite naslov vsebino zaveja ali kište, njega vrednost ter pošljite pisno s čekom ali moneyorderom v glavni urad:

EUROPEAN EXCHANGE CORPORATION
90 West Street Dept. 106 New York City

Zastoj Ura Kukavica Zastoj!

Kadarkoli pošite naročilo za to uro bo do bil v dar čudovito URO KUKAVICO POLNOMA ZASTONJ. Samo enkrat v življenju se vam nudi taka prilika in vsled tega ne smete opustiti. Sedaj pa poglejte to čudovito uro, katero dobite lahko od nas skoro raj zastonj. Kolesje ima 21 kamnov, garantirano za 25 let. Ker gre veliko boljše kot katerakoli druga ura, jo uporabljajo največje profesionalni kot kondukturji in strojevodjki so odvisni od natančnega časa. Brez razlike, katero uro kupite, nobena ura ne bo bolj zadovoljiva kot naša. Ponavadi stane ta ura \$15.00 ker pa hočemo seznaniti ljudi z našimi urami, jo bomo prodajali za kratak čas pod tržno ceno, namreč sam za \$9.95. Kdorkoli nam pošite ta oglas in naročilo za uro takoj, bo dobil URO KUKAVICO CISTO ZASTONJ. Mi nočemo denarja vnaprej. Pošljite nam samo en dolar; dečim boste plačali ostanek, ko dobite v hiso uro in uro kukavico. Če hočete imeti tako uro kukavice v vašem domu, morate poslati naročilo takoj, kajti mi imamo samo en tisoč teh ur, importiranih iz Evrope n je zaloga vsled tega jako omejena. Ne obstavljajte tega, da ne bo prepozno. Pošljite naročilo še danes nato!

European Watch Company
Dept. 420
1065 Milwaukee Avenue Chicago, Ill.

Dnevni pogovor.

- Jaka: "Kaj je novega, Jože!"
- Jože: "Slovenski Amerikanski Koledar je izšel. V njem je najraznovrstnejše čtivo. Ali si si že nabavil iztis?"
- Jaka: "Ne se sedaj, pa bom kmalo."
- Jože: "Le naglo prijatelj, če ne, bo prej pošel, predno prideš ti na vrsto."
- Jaka: "Kaj pa je v letošnji izdaji?"
- Jože: "Predolgo bi trajalo, če bi hotel vse naštet. Le par člankov ti imenujem: "Slovinci", "Kaj so storili Jugoslavani v svetovni vojni", "Generalni štrajk", "Rojstvo Jugoslavije" in tako dalje. Šele je cela kopica. Zanimivosti je zvrhana mera."
- Jaka: "Koliko pa stane?"
- Jože: "Štiri dajme. To vendar ni dandanašnji noben denar. Vreden pa je desikrat toliko."
- Jaka: "Kje bi pa lahko dobil en iztis?"
- Jože: "Pošlji denar v znamkah na Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York City, pa ti ga bodo takoj poslali."
- Jaka: "Dobro, dobro, bom po storil tako. Še danes bom pošal."

GOZDNI ROMAN

FRANCOSKI SPIRAL GABRIEL FERRY.

Za "Glas Naroda" prevajal M. P.

(Nadaljevanje.)

Kmalu ni bilo čuti nobenega drugega šuma kot hreščanje čeljusti.

— Oni tam se imajo tudi dobro, — je rekel Kanadeec ter pokazal na breg reke, kjer sta se že nabajala pri preostankih bivola oba volkova, ki sta splavalja preko reke.

Hrbet bivola je popolnoma izgubil, a Pepe je še vedno metal poželjive poglede na meso, ki se je peklo na ognju in katero je pripravil Kanadeec za bodoče dni.

— Sedaj eno uro počitka, — je rekel Kanadeec, — potem pa na pot. Surt in Indijaneec ne čakata.

Gozdni romar se je iztegnil na travo, da da svojima tovarišema dober vzgled in velikani je zaspal, da najde v spanju zopet ono energijo, katero je potreboval, da prinese pomoč svojemu otroku.

Gayferos je storil kot Kanadeec a Pepe se je napolil zopet na mesto, kjer sta kopala oba volkova.

S potpežljivo Indijanca je Pepe natančno preiskal mesto, kjer je bila ruša tako lepo prerezana. Bil je mirnejši kot prej ter kmalu spoznal, da ne more krempelj živati takb gladko prerezati glane.

Tedaj pa je potegnul Pepe svoj nož. Vložil je klino v zarezo in klina je sledila z lahkoto precej velikemu krogu. Pepe je čutil, kako mu pričižja srce zivalneje utripati. Vedel je, da je to skrivališče kot jih je dosti najti v stepah in da se nalaja v tem skrivališču brez dvoma orožje, svinec, smodnik in drugo.

Srečen slučaj je namreč pripeljal tri loveca na Bivolov otok, kjer je bil Mestizo zakopal svoj plen in vsled tega nam je tudi znano, da ni sree Pepeta zaman utripalo.

Pepe je pričel kopati s svojim nožem in svojim nohti. Kaj bo našel v globini tega skrivališča? Ali bo našel stvari, ki bodo zanj brez koristi, ali pa orožje, to je življenje in prostost Fabijana?

Potem ko je za trenutek prenehal, je Pepe nadaljeval s svojim delom. Kmalu je čutil pod zemljo, ki je bila še mehka, ki je pokrivalo skrite predmete. To usnje je vrgele daleč proč. Solnčni žarek je prodril do dna skrivališča, a Pepe je videl med številnimi predmeti le eno: orožje vsake vrste in velikosti ter na puške obešene rogove s smodnikom.

Prvi krat po dolgem času je Pepe pokleknil, izrekel vročo molitev ter pohitel na to kot nor proti Kanadecu.

Kanadeec je spal lahko spanje vojaka pred sovražnikom.

— Kaj pa je, Pepe? — je vprašal, ko so ga prebudili koraki tovariša.

— Pojdi, Bois-Rose, — je odvrnil Pepe veselo, — pojditu tudi vi, Gayferos, — je zakričal na gambusina' ter ga sunil z ного.

Nato je zopet hitel proti skrivališču in oba tovariša sta mu sledila.

— Orožje, orožje na izbiro, — je kričal Španec, — Tukaj, tukaj!

Pri vsaki tej besedi je segel Pepe v odprtino ter vrgele pred presenečenega Kanadca eno puško za drugo.

— Zahvalimo Boga, — je rekel Bois-Rose, — kajti vrnil nam je moč, katero nam je iztrgal iz rok.

Vsak izmed lovecev si je izbral puško, ki mu je najbolj ugajala, dočim je vzel Bois-Rose še četrto za Fabijana.

— Vse ostalo položi zopet noter, Pepe, kajti drugače bi bili ne-hvaležni proti Bogu.

Trije loveci so kmalu zakrili skrivališče, ne da bi slutili, da so zavarovali plen svojih smrtnih sovražnikov.

— Torej naprej! — je nadaljeval Kanadeec, — Noč in dan naprej, kaj ne, Pepe?

— Naprej, sedaj so trije vojniki na sledu teh banditov in Don Fabijan...

Nepričakovan pogled pa je prekinil besede Pepeta. Strašno resnica je zopet vstala ter pretlija z uničenjem sanjam Bois-Roseja in Pepeta.

Indijanski, z bojnimi barvami namazani vojniki je navidezno skrbno opazoval ostanke bivola na nasproti ležecem bregu reke. Čeprav je bilo povsem nemogoče, da bi Indijance ne zapazili treh belih, se je vendar delal kot da se ne zmeni za njih navzočnost.

— To je naš gostitelj, — je pričel Pepe, — Ali naj v zahvalo poskusim, kako daleč nesejo naše puške?

— Pazi se, Pepe. Mir, katerega kaže ta Indijaneec, nam dokazuje, da ni sam.

Indijaneec je dejanski nadaljeval s svojo preiskavo s hladnokrvnostjo, ki je pričela o preiskujenem pogumu ter tudi o zaupanju v premoč. Njegova na rami viseča puška je bila videti bolj kot ukras, ne pa kot orožje.

— Komanč je, — je nadaljeval Bois-Rose, — Vidim to na okrasu na glavi in Komanči so neizprosni sovražniki Apačev. Ta mladi mož se nahaja na vojnem pohodu. Poklical ga bom, kajti trenutki se preveč dragoceni, da bi se poslužili zvižaje.

Kanadeec je nato izvedel svoj načrt. Trdnih korakov se je pri bližal bregu reke ter bil pripravljen pričeti z bojem, če bi mu ušla poslala nasproti sovražnika ali pa skleniti zvezo z Indijancem, če bi našel v mladem Komanču prijatelja.

— Nagovori ga španski, Bois-Rose, — je rekel Pepe, — Na ta način bomo preje izvedeli, pri čem da smo.

Kanadeec je dvignil kopito svoje puške, dočim je Indijaneec še nadalje motril ostanke bivola.

— Trije vojniki so umirali gladi, ko jim je veliki duh poslal ranjenega bivola, — je rekel Kanadeec, — Moj sin skuša spoznati, če je on, katerega je bil zadel s svojo sulico. Ali hoče imeti delež, katerega sem shranil! S tem bo pokazal Indijance trem belim vojnikom, da je njih prijatelj.

Indijaneec je končno dvignil glavo.

— Komanč, — je odvrnil, — ni prijatelj vseh belih, katere sreča. Predno sede k njih ognju, hoče vedeti, odkod prihajajo, kam gredo in kako se imenujejo.

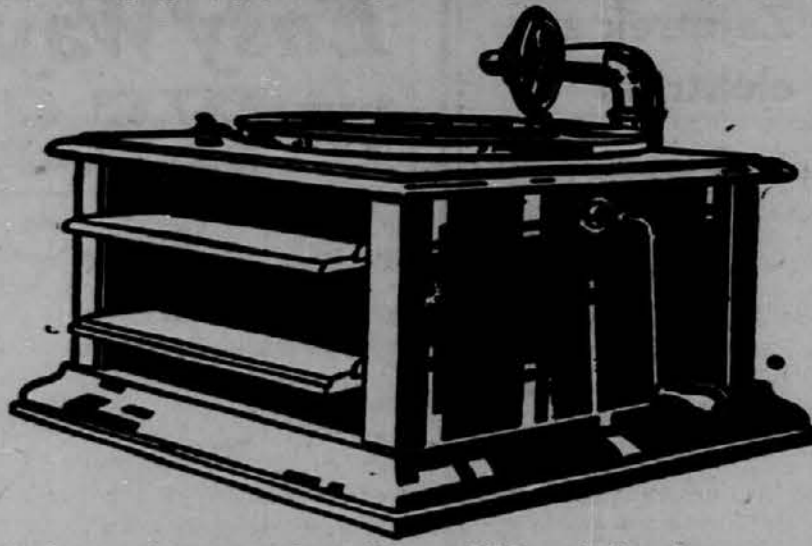
— Caramba, — je rekel Pepe polglasno, — mladi vojniki je ponosen kot kak glavar.

— Moj sin govori s ponosom glavarja, — je odvrnil Bois-Rose, ki je ponovil na bolj dvorljiv način besede prejšnjega mejnega stražnika, — Brez dvoma ima tudi pogum slednjega. Zelo mlad je še, a kljub temu mu hoče odgovoriti kot bi odgovoril glavarju plemena. Ravnoakar smo bli preko ozemlja Apačev ter sledimo do ustja Rdeče reke sledi dveh banditov. Ta tukaj je Pepe, oni drugi pa iskalec zlata, kateremu so Apači vzeli škarp. Jaz pa sem lovec iz dolenje Kanade.

Indijaneec je resno poslušal odgovor Bois-Roseja.

— Moj oče, — je odvrnil, — ima modrost glavarja, v kojega starosti stojim. Ne more pa napraviti, da bi bile oči Komanča slepe

Edino Columbia Gramofon Vam more dati čisti, prejetni in jasni glas, je na dva sedra. Stane Vas samo \$22.50. Igra dve plošče s enim navijanjem, poje tako glasno, da ga slišite na miljo daleč.

Kadar greste v staro domovino, ga lahko v kufrnu domov nese brez vsake colnine. Columbia Co. ima tovarne v Vašem starem kraju in lahko kupite prave kranjske rekorde pri nas ali pa v starem kraju, če greste domov. To je dokaz, da ni boljštih gramofonov na svetu. Mi smo pravi in edini trgovci, ki prodajamo prave Columbia kranjske plošče in gramofone v Conemaugh, Pa. Nove cenike smo ravno kar iztisnili. Pišite pojn takoj. Pošljemo ga Vam zastonj prvi dan. Pazite na naš naslov, ne dajte se prevarati od tujcev, da se ne boste kesali za Vaš denar.

IVAN PAJK Columbia Dept. 24 MAIN STREET CONEMAUGH, PA

ali njegova ušesa gluha. Med tremi vojniki z belo kožo sta dva, kojih imena je njegov spomin ohranil in to nista ona, katere sem čul. — Stoj, — je rekel Bois-Rose. — S tem ni hočeš reči, da sem lažnjivec, a jaz nisem bil še nikdar v stanu lagati, niti iz strahu, niti iz prijateljstva. Nato pa je nadaljeval z jeznim glasom: — Kdor dolži Bois-Roseja lažnjivosti, je njegov sovražnik. Nazaj torej, mladi Komanč in naj te nikdar več ne vidijo moje oči. — Stepa je pretresna za naju oba!

Kanadeec se je pričel pri tem igrati s petelinom svoje puške, Indijaneec pa je napravil znamenje z roko.

— Rayon-Brulant, — je zakričal ter se ponosno udaril po prsih, — je iskal ob Rdeči reki Orla s snežnih gora ter Oponašalca, ki sta na sledu sina, katerega so ukradli apaški psi.

— Orla, Oponašalec! — je vzkliknil Kanadeec presenečen. — Saj je res! Popolnoma sem pozabil.... Reci vendar, dečko, ali si videl Fabijana, sina, katerega iščemo?

(Dalje jutri.)

Pariški Apači so zopet na delu

Piše Willmott Lewis.

S tem pa prihajamo do kategorije zločina, ki je direktna posledica motenja socijalnih razmer, ki je znano pod imenom vojna.

Francoski imenujejo te zločine "zločine strasti" in ti zločini so tako žalostni, tako polni tvarine za solze, da naj zadostuje le splošna omenitev. Le preveč pogosto se vrne demobilizirani vojak domov ter najde, da je zavzel njegovo mesto v srcu žene nekdo drug. On ubije dotičnega in pogosto tudi ženo in to je vse. Vse to pa še ne izžepa možnosti zločina, vsebovanega v tem večnem trikotu. Najti je bilo slučaje in veliko številu njih, — ko sta žena in njen ljubimec spravela s poti moža, ki se je vrnil, a bil popolnoma odveč. To so grozote, o katerih naj razmišljajo oni, ki obohravajo obsojanja vredno nemško doktrino, da je vojna "biološka potreba".

Najti je tudi iztočne ali orientalske elemente v tej žalostni soroti nepostavnosti in nasilja. Francija je spravila na zapadno fronto neštete tisoče Anamitov, da služijo v delavskih bataljonih in tem so dodali Angleži še večje število Kitajcev, katere so rekrutirali v bližini Vejhuveja in katere so poslali preko Kanade v Francijo, da izvrše lopatni del vojne. Na tisoče teh orientalecev je še vedno v Franciji in ti predstavljajo prav sami zase velik problem.

Ti orientalski so zaposleni v severo-iztočni Franciji, v divjinah opustošenega ozemlja. Najti je vasi, ki ne leže daleč od taborišč kulijev, kojih beli prebivalci si ne upajo iz hiš po mraku. Tako velik je strah, ki ga imajo pred majhnimi tolpami brezobzirnih rmenih mož. Slučaji napadov so bili tako številni in toliko ljudi je bilo zabodenih, ustreljenih ali zedavljenih, da ostaja francosko prebivalstvo rajše v svojih domovih ter prosi prihoda onega dne, ko se bodo ti rmeni bratje zopet preselili na iztok, odkoder so prišli.

Omeniti moramo še zločine, ki obstajajo v oropanju armadnih skladišč na debelo in prav posebno oropanje neizmernih zalog, katere je prevzela francoska vlada od ameriških ekpedicijskih sil. Tukaj zahteva poštenost, da se vzame pri tem vpošte, malomarnost francoskih oblasti. Zaloge so tako slabo zavarovane, da naravnost zavajajo k plenu, in to v času, ko je pomanjkanje vseh potrebnih in družbi z visokimi življenjskimi stroški zelo zlomilo opredeljenimi strošji. Kjer so imeli Amerikanci 250 mož na straži, jih imajo Francozi le 25 in kak-

šne so posledice tega, lahko vsak sam ugane.

V St. Nazaire so naprimer razmere naravnost obžalovanja vredne. Živila, katerih manjka na severu, guijejo (pomanjkanje transportnih sredstev pokriva številne zločine) in dragoceni predmeti ko tipalni stroji in živalni stroji so izpostavljeni dežju in vlagi ter rjave. Blago izgublja vsaki dan na svoji vrednosti in pošteni Francozi se že vprašujejo, če bo imela težko preiskavana dežela kdaj kaj dobička od velikih zalog vojne dobe.

V St. Nazaire vam bodo pokazali žalostne preostanke nekoč dobro urejenega ameriškega vojnega skladišča in povedali vam bodo fantastične storije glede drznosti roparjev. V Brest, Nantes in Le Mans krožijo slične povesti, a St. Naaire naj služi kot vzgled.

Pripoveduje se povest o nekem delavcu, kateremu se je posrečilo dobiti v roke uradni pečat, s katerim se je markiral blago, ki naj bi odšlo iz skladišča. Delavec se je postavil pri enih izmed vrat, skozi katere je odhajalo blago in skozi celo jutro je kolekoval tovar za tovorom v svoj prid ter oropal državo za 20.000 frankov od osmih jutraj pa do popoldne. Nato pa je izgubil. Nobenega seznama ni glede blaga, katero je pridobil na ta način in svoto je treba smatrati za izgubo.

Nadaljnja storija je ona o tolpi roparjev, ki so našli popolnoma dober vlak, ki je ležal na neki stranski tračnici na postaji St. Nazaire. Banda je zakurila stroj ter odvedla celi vlak za par milj naprej, kjer je povsem mirno razložila blago, ki je bilo vredno od pol milijona do enega milijona frankov. Vse, kar je ostalo, je bil prazen vlak.

Take povesti krožijo neprestano v St. Nazaire ter je gotova stvar, da ne pretiravajo obžalovanja vredne resnice, čeprav so videti na prvi pogled senzacionalne. Pošteni možje, katere jezi to neprestano in organizirano plenjenje, so naziranja, da delajo nižji uradniki roko v roki s roparji. Pred nedavnim časom je izbruhnil požar v gazolinski sekcijski skladišču v St. Nazaire in neki trgovec v mestu je bajte rekel zelo trpko: — Ni se jim posrečilo. Poskusiti morajo še enkrat. — Kaj morajo še enkrat poskusiti? — so ga vprašali. — No, požgati sezname glede zalog, seveda, — se je glasil odgovor. — Trgovec pa je nato dostavil: — Kaj pa mislite, da hočejo doseči pravzaprav? To je težka obdolžitve, a številni poštenih mož, ki so prepričani, da je obdolžitev upravičena, raste v Franciji od dne do dne.

Čut moralne odgovornosti je treba okrepititi tako v Franciji kot v vseh drugih deželah sveta, pred no bo mogoče napisati besedo "konec" pod povest o "zločinskem vlnu".

HURRY UP IN GLAVA PROČ.

Atlantic City, N. J., 29. jan. — Ker je hotel hitro nabrusiti svojo sekuro, je Jess Steelman, star 53 let, bogat farmer v Scullyville, deset milj od tukaj, spojil svoj avtomobil z brusilnim kamenom, spustil motor ter pričel brusiti svojo sekuro.

Naenkrat pa je bilo čuti pok. Brusilni kamen se je razletel in kosci kamena so pričeli leteti na vse strani. Nek velik kos je zadel Steelmana na tilnik ter mu popolnoma odrezal glavo.

Težka reč.

Prijateljica: — Kaj pa tako skrbipolno gledaš? — Mlada žena: — Ah moj mož mi je naročil, naj mu skuham lim, pa ne morem dobiti v kuharskih knjigah nobenega recepta.

OGLASI NAJ SE DOTIČNI. ki je pisal pismo JANEZU TRONTLJU, Magdalenska gora, pošta Šmarje, Jugoslavija, o zadevi bratovi. Pri nas ima pisno.

Upravništvo Glas Naroda. (30-31-1)

PRIMA IZ STAREGA KRAJA imajo v našem uradu sledeči:

JOŽEF GORNIK od žene iz Martinjaka. Svoječasno je bil v Clevelandu, Ohio, na 1422 East 55. St.

ALOJZIJA MIKLIČ, omožena SMITH, od svoje hčere Antonije iz Drage.

ANA POJE od Franjice Zbašnik iz Čabra. Svoječasno je bila na 212 Graham Ave., Brooklyn, N. Y.

LOUIS MODERC od Giovanni Modere iz Gorice ter od brata in svaka.

JOHN GALIAN od Mijo Cetina iz Petrinja na Hrvaškem.

FRANK GABRENJA od Frančiške Gabrenja iz Martinjaka.

ANDREJ ŠTEFANIČ od svoje hčere Reziške Krkovič iz Gornje Perušice.

FRANK ARH od svoje hčere Jelice in žene Gabrijele iz Čabra.

JOHN RUDOLF od Ivanke Rudolfa iz vasi Ravna. Svoječasno je bival v Richwoodu, W. Va., Camp 50.

FRANK PETERNEL od svoje sestre Marije iz Poljan pri Cirknici.

REZI HROVAT od svoje sestre in matere iz St. Vida. Svoječasno je bila na 1316 E. 55. St., Cleveland, Ohio.

LUKA JAMNIKAR od svojega brata iz Rožne doline. Bil je pri vojaki pod imenom Jeninger v Nogales, Ariz.

ANTON ZORMAN, ki je bil v Mammoth, Cal., od brata Zorman iz Roč v Istri.

JOŽEF MEGLIČ, mizar, ki je delal v Brooklynu, N. Y., od svoje žene Ivane Ivane Meglič iz Ljubljane.

URBAN STRAŽIŠAR od Hele Straziškar iz Škufce.

IGNACIJ MASTEN od Ane Masten iz vasi Središče na Štajerskem.

FRANK HET od svoje matere Marije Irt iz Kožjevee pri Višnji Gori.

JOŽEF ŽAGAR od svoje sestre Ivane Žagar iz Iške vasi pri Studencu in od očeta Jožefa Žagar. FRANCE ŽUN od svoje družine, Štefana gora št. 5, pošta Cerklje pri Kranju, Jugoslavija. V pismu je več važnih novic, zato naj se nemudoma oglasi. (30-31-1)

Rada bi izvedela za GEORGE ŠAFARJA in ženo. Svoječasno sta bivala v Beechbottom, pošta Short Creek, W. Va., in sedaj da se nahajata v Kansas City, Kansas. Prosim cenjene rojake, da mi njiju naslov naznanijo, za kar se jim že vnaprej zahvaljujem. Ako pa sama čitata te vrstice, prosim, da se oglasita na naslov: Mrs. Rose Novak (roj. Kajin), R. F. D. 7, Box 40 A, Greensburg, Pa. (30-31-1)

Iščem IVANA in FRANCETA ŠTIMAC, doma iz vasi Kupari, občina Gerovo, okraj Čabar. Pred letom sta bila nekje v Jolietu. Prosim cenjene rojake Slovence in Hrvatce, če kdo ve za nju naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sama javita, ker poročiti njima imam nekaj važnega. Ivan Štimac, A. Windham Rd. 1, Box 33, Monroe, La. (30-31-1)

Ivan Gros iz Klanca pri Kranju, Slovenija, Jugoslavija, prosi svoje stare znanec in prijatelje v Pullmannu in Chicagi, da se mu oglašijo. (30-31-1)

Oglaš naj se FRANK ZORKO, ki se je nahajal v letu 1914 v Whittier, Cal. Iščo ga njegova žena Marija Zorko, Srednje Grčevje št. 6, pošta St. Peter, Slovenija, Jugoslavija. (30-31-1)

Oglaš naj se moj oče ALOJZI AHILIN, podomače Stigarjev iz Jerove vasi pri Grosupljem na Dolenjskem. Iščo ga njegov sin Ivan Bučar sufer, vas Šelo št. 6, pošta Šmarje, Sap, Slovenija, Jugoslavija. (30-31-1)

KOMU JE KAJ ZNANO o JANEZU PETRIČ, doma iz Ra-teč št. 41, Slovenija, Jugoslavija? Bajje je umrl dne 1. novembra 1. 1918 za špansko boleznijo v Tonopah, Nev. Njegova sestra Mihaela Petrič, postaja Jesenice, Gorenjako, Jugoslavija, bi rada izvedela podrobnosti o njem. Če kdo kaj ve, naj ji piše, ali pa naj poroča nam.

Upravništvo Glas Naroda. (30-31-1)

Cosulich Line

Direktna pot na Grsko in v Trst

Parnik Belvedere odpluje 7. Februarja
Parnik President Wilson odpluje 6. Marca
Parnik odpluje od pomola 7. o'vznožu 41. ulice, 60. Brooklyn

Za cene in druge informacije se obrnite na
PHELPS BROTHERS & CO.
Passenger Department
4 West Street New York

SLAMNIKARCE

LEPA PRILIKA NAJVIŠJE CENE DNEVNA SVETLOBA SEZIJA 11 MESECE
UNITED STATES HAT CO.
590 Broadway New York, N. Y.

IŠČEM DOBRE DOGARJE.

Pišam visoke cene in imam najbolj si les v Texas. Napravite lahko dvakrat toliko kot pa dugo v močvirjih, ker ne morete delati več dni po vsakem dežju. Moj les je na visokem in nikdar pripiljčen. Max Fleischer, 258 Lewis St., Memphis, Tenn. 24x

Želim izvedeti za svojega brata

REGORJA ISKRKA, doma iz Nove vasi pri Jelšanah na Primorskem. Pred dvema leti je bil v Crackett, Cal. Kot sem izvedela, je bil potem v ameriški armadi, leta 1918 da se je vrnil nazaj na Crackett in od tam da je odpotoval nekam v Shasta, Cal. Prosim cenjene rojake, ako je kateremu kaj znano o njem, naj mi sporoči, za kar mu bom zelo hvaležna. Če pa slučajno sam bereš te vrstice, te prosim, oglaš se mi, ker tudi stariši v domovini žele izvedeti zate; torej oglaš se svoji omoženi sestrji: Mrs. Mary Žužek, Camp 13, Box 1, Slaty Fork, W. Va.

Parnik Belvedere

odpluje v Trst, dne 7. februarja. S tem parnikom morejo potovati samo Slovenci, ki spadajo sedaj pod Italijo.

Vožnja v tretjem razredu stane \$100.00.

Kdor želi s tem parnikom potovati, naj pride tri dni pred odhodom parnika na naš naslov, da zamoremo pravočasno preskrbeti potne liste.

Tvrđka Frank Sakser, 82 Cortland St., New York, N. Y.

Dr. MOY je uspešno ozdravil na-

duho, božjast, atakično vodenico

arce, jetra, ledice in žledčne bole-

čine na čudežen način. Bolečine

trebuhu, v prsi, teklino, revmatične

očeh, nogah, rokah ali križu; o-

zem, kožne bolesni, izpuščaje, ogrce. Možke ad-

ženske bolezni ali slabo kri se lah-

ko ozdravi brez operacije v naj-

krajšem času in po najnižji cenli

Uradne ure: ob delavskih od 2. dop. 4

pop. Ob nedeljah in praznikih: od 9. dop

1. p. pop. **Dr. JIN FUEY MOY**

308 Grant Street PITTSBURGH, PA.

Dr. Koler

SLOVENSKEI ZDRAVNIK
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa

Dr. Koler je naj

stariši slovenski

zdravnik. Specij-

list v Pittsburghu

ki ima 25-letno

praksno v zdravji-

nju vseh možkih

bolezni.

Nastripljeni k

LI STE BOLNI?

Jaz vam bom ozdravil. Že več kot trideset let sem zdravil vse bolezni. Kožne, krvne, živčne, žledčne in revmatizem ter vsakovratne druge bolezni. Lahko vam pokažem več dokazil naših rojakov, katere sam ozdravil. Jaz sem ozdravil, ko drugi niso mogli. Ne čakajte. Pridite k meni predno je pozno. Cene so take, da jih lahko vsakdo zmore. Preiskava brezplačna.

Prof. Dr. H. G. BAEER
SPECIJALIST
311 SMITHFIELD STREET
PITTSBURGH, PA.
Nasproti poštnega urada.

PREDNO ZAMORETE POTOVATI V STARIKRAJ imeti morate potni list ali pos od konzula. Ra no tako morate tud. imeti potrdila in izkaznica, da ste zadostili določbam dohodninskega zakona (Income Tax). Ako pridete brez tega v New York, imate samo nepotrebno sitnost. Valed tega je najbolje, da si to že prej uredite, in v tem slučaju se obrnite na mene in jaz vam bodem zadevo povoljno uredil. Izdelujem tudi vsa v notarski posel spadajoča dela.

ANTON ZBASNIK, Javni Notar,
obse 101 Schuwall Building, Pittsburgh Pa. — Corner Diamond and Grant Sts.
(Nasproti Court House.)

Upravništvo Glas Naroda. (30-31-1)